

huji, tudíž nejsou kmenovým statkem ve smyslu zmíněného zákona a proto právem nebylo na projednání této pozůstalosti tohoto zákona použito. Poukaz stěžovatelky na § 1 poslední odstavec tohoto zákona nemá v tomto případě významu, jelikož toho případu, který toto ustanovení má na mysli, tu není. Tohoto předpisu bylo by lze použít teprve tenkrát, kdyby dle §u 1 lit. a) nebo b) bylo zjištěno, že výměra i katastrální výnos tu je, byla by však pochybnost o tom, zda jsou tu i vlastnosti kmenového statku, zejména statek s obytným stavením, z něhož se na ostatních nemovitostech hospodaří, a to potvrdití má obecní představenstvo a znalci.

Čís. 2165.

Zákon o obchodních pomocnících ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.

Pokud lze spatřovati důvod propuštění v tom, že zaměstnanec, dostav výpověď, vzdálil se svémocně na několik dnů ze služby, by si hledal nové místo.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1923, R I 29/23.)

Žalobce (obchodní pomocník) dostal od zaměstnavatelky, žalované firmy, výpověď a byl ve výpovědní lhůtě propuštěn. Proti žalobě o zaplacení mzdy za zbývající služební dobu namítala žalovaná mimo jiné, že žalobce byl příliš dlouho vzdálen zaměstnání, hledaje si nové místo. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e**, shledav tuto námitku opodstatněnou zamítl žalobu, aniž se zabýval ostatními uplatňovanými důvody propouštěcími. **O d v o l a c í s o u d** zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, dále ve věci jednal a znovu ji rozhodl. máje za to, že ve vzdálení se žalobce nelze spatřovati důvod propuštění, uložil však prvému soudu, by vzal v úvahu i ostatní námitky žalované firmy.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl rekursu žalované firmy.

D ů v o d y:

Sluší uznati, že výtku nesprávného posouzení věci po stránce právní, usnesení odvolacího soudu učiněná, není jen tak zhoř bezpodstatnou. Dle §u 27 čís. 4 zák. o obch. pom. je důležitým důvodem ku předčasnému propuštění jmenovitě také, když zaměstnanec bez řádné právní překážky nekoná službu, po značný podle okolností čas. Dle §u 22 odstavec prvý téhož zákona po výpovědi buď dán zaměstnanci k jeho žádosti ve všední dny přiměřený čas bez zkrácení platu, aby si vyhledal nové místo. Dle skutkových zjištění nižších stolic ohlásil se žalobce u obchodníka dřívím J-a v Brně na 20. listopad 1921 za účelem uzavření nové smlouvy služební, původně o tom žalované firmě ničeho neoznámil, pouze s ní dne 19. listopadu 1921 sdělil písemně, že našel při návratu domu dopis, aby se představil u jisté firmy, že tedy oznamuje, že nebude moci přijít v pondělí do služby, kteréžto sdělení poslal žalované firmě poštou. Žalobce jel do Brna, nepřišel ani v pondělí 21. listo-

padu, ani v úterý 22. listopadu do služby, proto byl dne 22. listopadu zalovanou firmou s poukazem na tuto nepřistojnost ze služby propuštěn. Za tohoto stavu odvolací soud uznal, že žalobce měl právní nárok, po 2—3 dny nekonati službu a že doba, po kterou žalobce služby nekonal, nemůže býti považována za značnou dobu vedle §u 27 čís. 4 zák. o obch. pom., poněvadž až potud nevyšlo na jevo, že by vzdálení žalobce v řečených dnech způsobilo u žalované firmy zvláštní a podstatné těžkosti v obchodním řízení, nebo že by podle jinakých okolností tato doba za značnou mohla býti považována. Ale nesmí býti přehlédnuto, že přes to, že § 27 čís. 5 cit. zák. přesně souhlasí s § 8 téhož zákona, mají výrazy »po poměrně krátký čas« (§ 8 odstavec třetí cit. zák.) a »po značný podle okolností čas« (§ 27 čís. 4 cit. zák.) zcela rozdílný smysl, a že doba zaneprázdnění může podle okolností ještě vždy býti značnou, třeba by už nebyla »poměrně krátkou«. Může zajisté i jediné vynechání za velmi živé saisony obchodní považováno býti za důvod propuštění, leda že by několik málo hodin trvalo a že by možnost rychlé náhrady nečinila přítomnost zaměstnancovu nikoliv nezbytnou. Tedy nikoli délka vynechání sama o sobě, nýbrž okolnosti s hlediska zaměstnavatele padají tu na váhu. Odvolací soud byl si toho dobře vědom, poněvadž se vyslovil, že žalobce nejednal úplně správně a zákonitě, ale přece uznal, že důvod pro propuštění dle §u 27 čís. 4 cit. zák. nebyl prokázán. Dále uznal odvolací soud, že žalobce měl dle §u 22 odstavec první cit. zák. právní nárok na 2—3 všední dny volno, aby si mohl najít nové místo. Ani tomuto právnímu názoru nelze zhruba přisvědčiti. Zaměstnanec nesmí samovolně a bez předchozí žádosti za volno v služebních hodinách věnovati se hledání místa, ani tehdy, když třeba prutah v hledání přinese mu možnou škodu, že mezitím bude místo jinak zadáno, neboť dokud neuplynula výpovědní lhůta, je zaměstnanec nezměnně vázán služebními povinnostmi a zaměstnavatel má právo požadovati, aby náhlým a napřed neohlášeným vynecháním zaměstnancovým nebyl uváděn do rozpaků. Ostatně smí zaměstnanec volného času užiti jenom k vyhledání nového místa, a je povinen, když hledání místa podle okolností bude vyžadovati delšího než takového času, jakého má býti ku takovému účelu poskytnuto, tyto zvláštní okolnosti zaměstnavateli oznámiti a oprávněnost svého žádání zaměstnavateli doložiti. Nelze tedy jen tak zhoř přisvědčiti odvolacímu soudu, že důvod propuštění dle §u 27 čís. 4 cit. zák. nebyl prokázán, nýbrž sluší uznati, že tento právní názor vysloven byl předčasně, poněvadž se nemůže opřít o postačitelý základ skutkový. Odvolacím soudem vytýkaná neúplnost řízení vztahuje se i na tento důvod propuštění a nejenom na ostatní, jimiž se soud právě stolice vůbec neobíral.

Čís. 2166.

Byl-li kdo slyšen jako strana, ač měl býti slyšen jako svědek, není třeba vadu tu vytýkati dle §u 196 c. ř. s. Nápravy lze se domáhati po případě dovolacím důvodem čís. 2 §u 503 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1923, Rv I 683 22.)